

Beslisboom Omgevingsstreptokokken

November 2018

Omgevingsstreptokokken of *S. uberis*/*S. dysgalactiae* in tankmelk

Hygiëne

Adviespunten stalhygiëne:

- Schone uiers (punt 1, z.o.z)
- Uiers / staarten met kort haar
- Ruim ingestrooide en schone ligboxen
- Schone roosters
- Schoon en droog strooisel

S.uberis komt meer voor in (vervuild) stro

Adviespunten melkhygiëne:

Melkstal:

- Handschoenen
- Ontsmettingsdoekjes
- 1 doekje per koe
- Vuile spenen extra reinigen
- Vuil opzuigen via melkstellen voorkomen
- Schone standvloer melkstal
- Speendesinfectie
- Melkstellen uitspoelen met heet water (>85°C)
- Besmette koeien als laatste melken

Melkrobot:

- Goed functionerende voorbehandelbeker/ borstel
- Vuil opzuigen via melkstellen voorkómen
- Schone standvloer melkrobot
- Speendesinfectie
- Stoomreiniging
- Hoofdreiniging 3 keer per 24 uur

Detectie en aanpak geïnfekteerde dieren

Detectie geïnfekteerde koeien (koeien >250.000 c/ml en vaarzen >150.000 c/ml)

Kwartieren bacteriologisch laten onderzoeken (punt 2 en 3, z.o.z)

Geïnfekteerde koeien met omgevingsstreptokokken behandelen in de lactatie

Controleer het resultaat van de behandeling met een bacteriologisch onderzoek, de CMT test, de geleidbaarheid of de volgende MPR (celgetal)

Neem een beslissing over koeien die niet zijn genezen

Behandelen in de lactatie	Kwartier droogzetten	Koe droogzetten	Afvoer
---------------------------	----------------------	-----------------	--------

Controle resultaten met MPR en ga door met plan van aanpak tot de bedrijfsdoelstelling is bereikt

Blijf de uiergezondheid bewaken met: MPR, droogzet-evaluatie en tankmelk uiergezondheid

Infectiedruk verlagen (zie hygiëne)

Weerstand verhogen

Adviespunten weerstand:

- Goede speenconditie
- Mineralenvoorziening op orde (Selenium, Koper, Vit. E)
- Slepende melkziekte voorkómen
- Pensverzuring voorkómen
- BVD-vrij
- Stress voorkómen
- Lage genetische gevoeligheid (uiergezondheidsindex)

TOELICHTING BESLISBOOM OMGEVINGSSTREPTOKOKKEN

Omgevingsstreptokokken zijn een grote groep bacteriën, waartoe onder andere *Streptococcus uberis* en *Streptococcus dysgalactiae* behoren.

Oorzaken omgevingsstreptokokken in tankmelk:

Hygiëne

In mest en strooisel zijn van nature veel omgevingsstreptokokken aanwezig dus als de melk vervuild raakt met mest of strooisel zal het aandeel van deze bacteriën in de tankmelk stijgen. Dit kan komen door onvoldoende stalhygiëne, onvoldoende hygiëne tijdens het melken of door een incident (bijvoorbeeld een afgefallen melkstel en mest opzuigen). Dit geeft aan dat de infectiedruk vanuit de omgeving hoog is.

Geïnfecteerde dieren

Mastitis veroorzakende omgevingsstreptokokken kunnen een klinische of subklinische uierontsteking veroorzaken. De melk van koeien met een subklinische uierontsteking kan in de tank terecht komen en dus ook het aantal omgevingsstreptokokken in de tankmelk verhogen. Met name *Streptococcus uberis* kan in grote hoeveelheden door geïnfecteerde dieren in de melk worden uitgescheiden.

Hulpmiddelen:

1. Hygiëne Scorekaart

Met de Hygiëne Scorekaart kunt u de hygiëne van de uier, dijen en onderpoot scoren en vergelijken met de norm. Bij de uier is de norm dat minder dan 10% van de koeien de score 3 of 4 mag hebben. U kunt de kaart vinden op:
www.gddiergezondheid.nl/UGA

2. Bacteriologisch onderzoek GD: B0 melk

Bacteriologisch onderzoek van individuele melkmonsters. Dankzij een nieuwe onderzoeksmethode op basis van lasertechniek (MALDI-TOF) is het nu mogelijk mastitisverwekkers nog sneller te vinden en bovendien specifieker te identificeren. De (deel)uitslag is binnen 24 tot 48 uur per mail beschikbaar, ook op zaterdag. Eventueel kan een antibiogram worden uitgevoerd om te bepalen voor welk antibioticum de mastitisverwekker (on)gevoelig is.

3. CMT

California Mastitis Test: T-pol test met het vierkwartierenschaaltje.

4. UGA-wijzer

In de beslisboom worden de belangrijkste aandachtspunten bij Omgevingsstreptokokken en *S.uberis/S.dysgalactiae* in tankmelk benoemd. Daarnaast kan de UGA-wijzer u helpen met concrete aandachtspunten op uw bedrijf. U vindt de UGA-wijzer op: www.gddiergezondheid.nl/UGAwijzer